

Ensemblage

Is het u ook opgevallen? De ambtelijke maar zeker ook de bestuurlijke cultuur is aan het veranderen. Nog even wat stereotypen. De ambtenaar is langzaam. De bestuurder is niet zakelijk. Management in het openbaar bestuur is het verdedigen van bureaucratische territoria. Al deze stereotypen worden steeds moeilijker herkenbaar. Sommigen vinden dat jammer, want je kon je daar zo lekker (en makkelijk) tegen afzetten. Dat kan nu niet meer.

Het proces van het kiezen van de 'Overheidsmanager van het jaar 2001' is weer in volle gang. Uw columnist mag deelnemen aan het jurywerk. Het blijkt dat er vele uitstekende managers zijn in die kring. Ook blijkt dat het aantal in hoog tempo toeneemt. Veel aandacht voor opleiding van jong en ouder potentieel. Via zo'n Prijs ook waardering en voorbeeldwerking. Een prima zaak. In november zal blijken wie deze eretitel te beurt zal vallen.

Een belangrijk punt voor een moderne manager is het resultaat. Dat is niet altijd de winst in euro's, maar in onze kring ook de maatschappelijke winst, voor de burger dus. Is de voorziening op een doeltreffende wijze tot stand gebracht en werkt die zoals de bedoeling was? Dat is in vele gevallen gecompliceerd. Enerzijds is dat een uitdaging voor de manager, anderzijds is het vrijwel altijd teamwerk.

Dat geldt ook voor bestuurlijke entiteiten en hun leiders. Steeds meer dringt het besef door dat samenwerking nodig is om de schaal van het probleem met succes tegemoet te treden. Dat geeft nieuwe, innovatieve impulsen. Niet meer afgedwongen herindelingen, maar gemeenten die de minister vragen om samen te mogen. Zelfs provincies, die daarvoor de ruimte vragen. Waterschappen, die in hoog tempo fuseren. Samenwerkingen op allerlei terrein van allerlei entiteiten van divers karakter.

In een publieke, private of gemengde mix. In de opzet van ons democratische bestel wellicht een geheel nieuw verschijnsel, want niet iedereen reageert daar even enthousiast op. Toch is deze trend opvallend algemeen.

Misschien is het een breed gespreid besef dat Nederland, als onderdeel van Europa, zich schouder aan schouder sterk moet maken. (Gemeenschappelijke vijand.) Misschien is het een reactie op de ontwrichtende gevolgen van de polarisatie (een soort Wiedergutmachung) of een verlate stuiptrekking van het poldermodel voordat die generatie definitief met FPU of met VUT gaat (nu het nog mag van het kabinet). Misschien heb ik het mis door te denken dat het gewoon leuker werken is met elkaar dan tegen elkaar.

Toch lijkt het met anderen concrete zaken tot stand brengen velen iets leukers. Veel leuker voor de huidige generatie dan het voeren van loopgravenoorlogen, landjepik en andere tijdverdrijven. Een bemoedigende gedachte. Gelukkig kun je tegelijk behoorlijk van mening verschillen over wat er nu het eerst moet gebeuren. Dat geeft ruimte aan de politieke dialectiek en kleur aan de campagne, ook die nu weer voor de deur staat.

